

Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri ry
Varuskuntakatu 8
45100 Kouvola
p. 05 371 0301
kymenlaakso@sll.fi

6.4.2008

Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri ry:n lausunto Fennovoima Oy:n ydinvoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta (5.4.2008)

Yleistä

Kymenlaakson luonnonsuojelupiirin mielestä arviointiohjelma on tehty pääpiirtein nykyisten vaatimusten mukaisesti, mutta käsitellessään neljän hyvin erityyppisen kunnan alueelle mahdollisesti sijoitettavaa ydinvoimalaitosta se on niin yleisluontoinen, ettei vaikutusohjelmaa voi tehdä kovinkaan tarkasti yksittäiskohteiden osalta. Se vuoksi Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri edellyttää useita tarkennuksia ohjelmaan. Seuraavassa käsitellään piirin kantaa asiaan.

Hanke

Johdannosta ja hankekuvauksesta ilmenee, että Fennovoima on perustettu rakentamaan ydinvoimaa. Esitettävät näkökohdat tukevat tätä kantaa, eivätkä esittele vaihtoehtoisia mahdollisuuksia tai vireillä olevan muun ydinvoimaa lisäävän toiminnan vaikutuksia. Esimerkiksi energian säästön vaikutuksista todetaan, ettei yhtiöllä ole tiedossa tällaisia mahdollisuuksia ja muut ydinvoimahankkeet kuitataan sillä, että niistä ei ole tietoja. Hankekuvaus on tavoitteellinen oman ydinvoimalan rakentamisen suhteen.

Ydinvoiman haitat liittyvät korostetusti polttoaineen hankintaan ja jätteiden sijoittamiseen sekä niihin liittyviin kuljetuksiin. Näitä ei selvitetä riittäväällä tarkkuudella ohjelmassa, jonka tulisi kattaa tuotteen koko elinkaari.

Yhtenä vaihtoehtoisena paikkana ydinvoimalalle esitetään Ruotsinpyhtäätä. Piirin mielestä ydinvoimalan tuominen alueelle, jonka taustasäteily kuuluu maan korkeimpiin, ei ole perusteltua.

Nykytilan kuvaus

Yleisluontoisen ohjelman puute tulee hyvin esiin nykytilan kuvauksessa, erityisesti alueen luontoa koskevan kirjallisuuden vähäisessä käytössä. Erityisen pahana Kymenlaakson luonnonsuojelupiiri pitää ajatusta, että laitos sijoitetaan alueelle – niin kuin ohjelmassa sanotaan – missä ei ole muuta teollisuutta. Esimerkiksi Ruotsinpyhtään osalta se merkitsee, että laajahkot yhtenäiset metsäalueet pirstottaisiin teollisuusalueella ja sinne rakennettavilla liikenne- ja voimajohtoväylillä. Kuitenkin Etelä-Suomessa metsien suojelu, joka on riittämättömän alhaisella tasolla, edellyttää olemassa olevien laajojen metsäkokonaisuuksien säilyttämistä. Voimaloiden ripottelu useille erillisille (Hästholmen, Gäddbergsö) paikoille on ristiriidassa kestävä kehityksen periaatteiden kanssa.

Laitosten sijainti esitetään hyvin ylimalkaisesti, satojen hehtaarien kokoiselle alueelle, mikä vaikeuttaa yksityiskohtaista arviointia ympäristövaikutuksista. Seuraavassa tarkastellaan kysymystä lähinnä Ruotsinpyhtään osalta, sillä kohde on Kymenlaakson luonnonsuojelupiirin vaikutusalueella. Soveltuvien osin se koskee muitakin kohteita.

Maankäyttö ja rakentaminen

Ainoa viittaus nykykaavoissa on taajama-alueita käsittelevään maakuntakaavaan. Käytössä on kuitenkin jo maaseutualueita kuvaavien kaavojen luonnokset. Ne käsittelevät juuri ehdotettujakin alueita. Kymenlaakson puolella ydinvoimapaikkojen lähellä alle 5 km:n etäisyydellä on maakunnan ainoa virkistyskäyttöä ja matkailua palveleva erityisalue. Matkailun paineet ovat muutoinkin erityisen vahvat mainitulla alueella. Esitetyssä tarkastelussa jää liian vähälle huomiolle tarkastelu toteuttamisen vaikutuksesta matkailuun, loma-asutukseen ja maakunnalliseen virkistyskäyttöön Kymenlaakson puolella.

Maisema

Aiemmin on todettu, että alue on metsävaltaista saariston, veden ja maan mosaiikkia. Juuri maisemallisista syistä alue on matkailun ja virkistyskäytön kannalta haluttua aluetta, joka muuttuisi merkittävästi, jos rakentaminen toteutettaisi. Uuden voimalakompleksin tuominen ehdotetulle alueelle olisi merkittävä maisemahaitta ja kysymystä tulisi tarkastella muiden elinkeinojen, erityisesti matkailun ja virkistyskäytön näkökulmasta.

Liikenne

Liikenneväylät on mainittu, mutta mm. pienlentokentät ja piensatamat puuttuvat tarkastelusta. Erityisesti tulee myös tarkastella transitoliikenteen, niin maalla kuin merelläkin, ja ydinvoiman vaativan liikenteen yhteisvaikutuksesta syntyvää uhkaa.

Melu

Kaavoituksessa ongelmakohtaksi eteläisessä osassa maata ovat osoittautuneet hiljaisten alueiden puuttuminen. Kun Ruotsinpyhtään eteläosat ovat lähes luonnontilaisia, aiheutuisi erityisesti rakennusaikana huomattava meluhaitta perinteisesti hiljaiselle alueelle. Piirin mielestä riittävän laajoja hiljaisia alueita tulisi säilyttää niiden erityispiirteitä korostaen.

Valosaateen olemassaoloa ei tarkastella missään yhteydessä. Se on monille luonnoneläimille yhtä suuri haitta kuin melukin. Valo-olosuhteiden merkitystä ja muutosta tulisi selvittää YVAssa.

Kallio- ja maaperä, pohjavedet

Kallioperän geologia on selväpiirteinen, mutta rapakiven murtumalinjat ja kivilajin rikkonaisuus aiheuttavat sen, että vuotojen yhteydessä on mahdollista, että pohjavedet saastuvat. Tämä näkökohta puuttuu vaikutusarvioista.

Rannikkoalueen kivennäismaiden selvittelyssä on osoitettu soran ilmeinen vähyys. Se merkitsee lisääntyntä painetta kalliomurskeen ja mahdollisesti myös merihiekan nostoon. Näihin liittyvät

tarpeet ja mahdolliset ottoalueet on kuvattava sekä luonnonvarojen kulumisen kuin kuljetuksiin tarvittavan energiankäytön osalta.

Ilmanlaatu ja laskeuma

Kaukokulkeuman merkitys yhdessä teollisuuden ja sen vaatiman liikenteen osalta tulisi arvioida selkeämmin. Joka kevät toistuva pienhiukkasten lisääntyminen rannikkoalueella on terveyttä uhkaava tekijä ja lisää tutkijoiden arvion mukaan kuolleisuutta alueella.

Vesien tila ja käyttö

Itäisen Suomenlahden alueella rannikon topografia on johtanut syvänteiden pohjan laadun heikkenemiseen ja hapettomiin kohtiin. Lauhdevesien johtaminen alueelle on omiaan pahentamaan tilannetta ja on ristiriidassa vesipolitiikan pyrkimykselle saavuttaa hyvä vesien laatu.

lauhdevesien merkitys uusien lajien kotiutumiselle on toinen paha uhka, sillä Kotkan, Haminan, Viipurin, Koiviston ja Pietarin satamien vuoksi alueen liikenne ja sen mukana leviävät uudet lajit kotiutuvat entistä helpommin alueelle. Muutoinkin kasvavan liikenteen, erityisesti öljykuljetusten vaikutusta tulisi pohtia tarkemmin.

Kasvillisuus ja eläimistö

Linnuston osalta ohjelma on asiallinen, mutta monet muut eliöryhmän heikosti esitetty selvitetäväksi. Erityisesti sammakkoeläinten, matelijoiden ja lepakoiden osalta tarkastelu on oltava riittävä.

Haittojen vähentäminen

0-vaihtoehto olisi vähiten haitallinen.

Tarkastelussa tulisi olla esitys pienimuotoisen tehdaspäästön leviämisestä ympäristöön, siitä tiedottamisesta ja mahdollisesta torjunnasta.

Tarkempi tarkastelu on mahdollista vasta YVA-selostuksen yksilöityjen toimenpide-ehtotusten yhteydessä.

Kymenlaakso luonnonsuojelupiiri ry

Risto Hamari
puheenjohtaja

Hanna Majander
piirisihteeri